

Ett alternativt år

Fördjupningsblock i Allmänrättslära

Läsåret 25/26

1905 publicerade den blott 26-årige Albert Einstein fyra epokgörande artiklar som kom att skaka om den moderna fysiken, vetenskapen och samhället i dess grundvalar. Vår förståelse av vårt universum och vår plats i det, blev sig aldrig likt efter Einsteins allmänna och särskilda relativitetsteori, även om Mary Wollstonecrafts *Till försvar för kvinnans rättigheter* (1792), Charles Darwins *Om arternas uppkomst* (1859), Karl Marx' *Kapitalet* (1867) och Sigmund Freuds *Drömydning* (1900) redan tidigare skakat om människans självförståelse. Omdaningen fortsatte med Simone de Beauvoirs *Det andra könet* (1949) och Judith Butlers *Gender Trouble* (1990). Einstein benämnde sitt avgörande år för sitt *Annus Mirabilis* – sitt *mirakelår*.

För dig som vill koppla dig loss från den dogmatiska kapseln och frigöra dig från den rättsdogmatiska gravitationen, men ändå vill vässa dina analytiska och teoretiska förmågor, varför inte ge dig ut och utforska alternativa sätt att se på den rättsliga rumtiden? Om du är intresserad av samhällsrelaterade teorier och kritiska perspektiv så kan vi erbjuda ett *alternativt år* med fem avancerade fördjupningskurser som sträcker sig över termin 7 och 8, läsåret 2025/2026.

Varför inte ta ett alternativt år – ett *Annus Alternativis* – för att bilda dig med annorlunda tankevänder och kritiska perspektiv på rätten!

Om du tyckte att delkursen *Rättsvetenskap* på T3 var intresseväckande med sina filosofiska, teoretiska och idéhistoriska perspektiv så är detta år, ditt år. Om du annars är nyfiken på att fördjupa dig i annorlunda kurser och fördjupningsalternativ, så kan du prova på en eller flera kurser under detta år.

Du kommer under året att bland annat fördjupa dig i digitalisering, AI:s relation till rätten, möta teorier om posthumanism och postkolonialism; genusrättsvetenskap, rättsprinciper om icke-diskriminering, teoribildningar om jämställdhet, queerteori, critical race theory; postmoderna teorier om objektivitet, subjektivitet och inter-subjektivitet, epistemologi, narratologi, systemteorier, socialkonstruktivism, rättspluralism och teorier om rättssubjektivitet; samtida konstitutionell teoribildning, pouvoir constituant, konstitutionellt undantagstillstånd och juristokrati; komparativ teori, rättshistoriska utvecklingslinjer och rättskulturella traditioner.

Bakom fördjupningsåret står ämnesgruppen *Allmän Rättslära* med professorerna Håkan Gustafsson och Leila Brännström; docenterna Merima

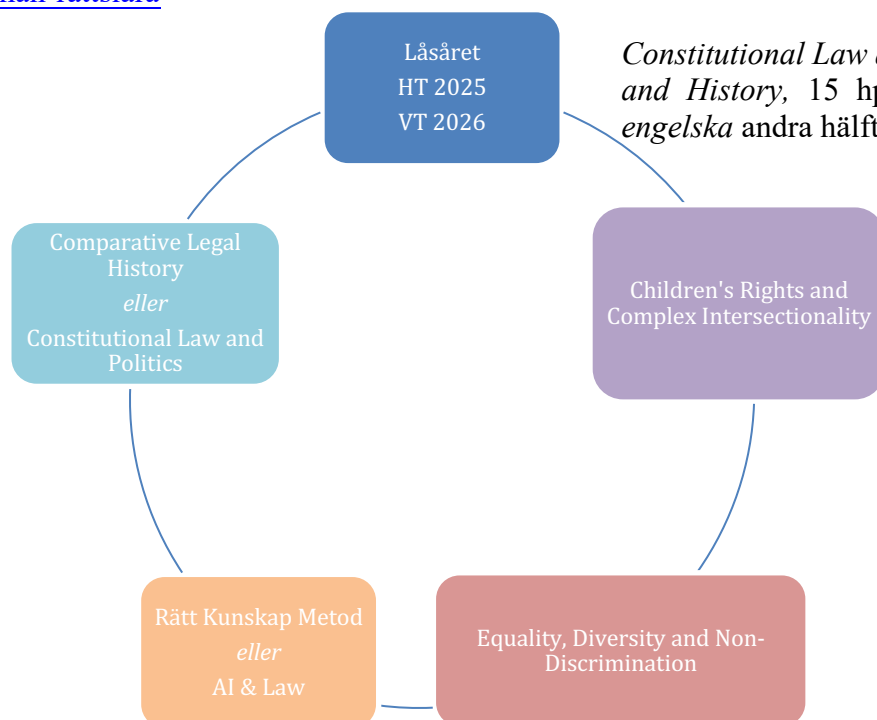
Bruncevic, Maria Grahn-Farley, Matilda Arvidsson, Max Lyles; universitetslektor Erik Björling; doktoranderna Karin Åberg och Ellen Verde och flera andra lärare från institutionens andra ämnesområden. I bredare mening utgörs forskargruppen i *Allmän rättslära* av uppemot ett femtontal personer. Till det kommer också externa föreläsare med specialkompetens.

Ämnet *Allmän rättslära* vid Juridiska institutionen i Göteborg kännetecknas av ett starkt intresse för samhällsrelevans och socialt engagemang:

Frågor om hur rätten förhåller sig till och samverkar med politik, moral, samhälle, ekonomi och kultur är centrala. Rätten tolkas, används och utvecklas av olika aktörer i specifika sammanhang. Hur dessa sammanhang ser ut och vad det är som driver förändringsprocesser är centrala frågeställningar. Detta inkluderar maktanalyser utifrån strukturer och praktiker av kön, etnicitet, med mera.

En lite utförligare presentation av ämnet *Allmän rättslära* finner du här:

<https://www.gu.se/handelshogskolan/juridik/allman-rattslara>

Fördjupningskurserna i Allmän rättslära

Under *hösten 2025* erbjuds följande kurser:

Children's Rights and Complex Intersectionality, 15 hp, HRS086. Ges på *engelska* första hälften av hösten.

Equality, Diversity and Non-Discrimination: Legal and Critical Perspectives, 15 hp, HRS075. Ges på *engelska* andra hälften av hösten.

Under *våren 2026* ges följande kurser:

Rätt, Kunskap, Metod: rättskällor och samtida rättsteorier, 15 hp HRS370. Ges första hälften av våren.

AI & Law, 15 hp, HRS136. Ges på *engelska* först hälften av våren.

Comparative Legal History, 15 hp HRS150. Ges på *engelska* andra hälften av våren.

Constitutional Law and Politics: Theory and History, 15 hp HRS215. Ges på *engelska* andra hälften av våren.

CHILDREN'S RIGHTS AND COMPLEX INTER- SECTIONALITY

Kursen ser barnrätten utifrån ett postkolonialt och kritiskt perspektiv. Den har en teoretisk del samt en praktisk del ämnad att förbereda studenterna för jobb som barnrättsrådgivare eller arbeten inom mänskliga rättigheter mer allmänt.

Studenterna förväntas analysera barn-rätten och FNs barnkonvention som rättskälla och som ett instrument som teoretiskt konstruerar barnsubjektet.

Kursen använder sig av rättsdogmatisk metod i de praktiska delarna och av en interdisciplinär ansats i de teoretiska delarna, vi kommer utgå ifrån postkolonial och kritiska texter och på så sätt även utveckla en interdisciplinär metodfärdighet.

Kursansvarig är docent Maria Grahn-Farley

För ytterligare information om kursen:

maria.grahn-farley@law.gu.se

EQUALITY, DIVERSITY AND NON-DISCRIMINATION: LEGAL AND CRITICAL PERSPECTIVES

Kursen tar sin utgångspunkt i diskrimineringsrätten men går sedan vidare till att ta itu med frågor om rätt och o/jämlikhet på flera andra rättsområden. Kursen introducerar också en rad teorier och perspektiv på vad som orsakar och upprätthåller ojämlikhet, diskriminering och brist på mångfald och vilka konsekvenserna blir. Kursen analyserar slutligen också rättens roll i att skapa, bevara, minska och få bukt med ojämlikhet.

Kursen är uppdelad i två delar:

I. Perspektiv på jämlikhet, mångfald och icke-diskriminering

Kursen första del börjar med en utredning av diskrimineringsrättens syften, struktur och begränsningar för att därefter undersöka ojämlikhet ur en rad olika perspektiv (såsom politisk ekonomi och *queer studies*) och i relation till flera olika rättsområden (såsom mänskliga och konstitutionella rättigheter och skatterätt). Genomgående kommer kursen att fokusera på rättens roll i att skapa, upprätthålla, minska och få bukt med ojämlikhet. Teman som berörs i kursen inkluderar rasism, reproduktion, sexualitet, fördelning och naturen.

B. Uppsats

Under kursens andra del kommer studenterna att genomföra självständiga studier och skriva en uppsats. Uppsatserna kommer att presenteras och diskuteras med en studentopponent och övriga studenter i slutet av kursen.

Kursansvarig är professor Leila Brännström

För ytterligare information om kursen:

leila.brannstrom@law.gu.se

RÄTT, KUNSKAP, METOD [RKM]: RÄTTSKÄLLOR OCH SAMTIDA RÄTTSTEORIER

Syftet med kursen är att den studerande efter genomgången kurs skall förstå rättsvetenskapliga kunskapsteorier och metodologiska arbetssätt samt hur teori och metod hänger samman i juridisk problemlösning men också i forskningsrelaterade områden. Särskilt skall studenten behärska och kunna hantera skilda teorier men också bredare och alternativa sätt att se på kunskap av olika slag. Studenten skall därvidlag också stifta bekantskap med samtida rättsteorier för att sätta temat – *rätt, kunskap, metod* – i olika kontexter. Kursen är mång- och tvärvetenskapligt upplagd.

Kursen är uppdelad i tre delar:

I. Rättskällor och kunskapskällor. Detta avsnitt behandlar rättskällor, rättskällehierarkier och rättskälleläror, men problematiserar och fördjupar dem i relation till den senare tidens diskussion om en bredare kunskapskälleuppfattning. I denna kunskapskälleram aktualiseras förutom de historiska rättskällorna, realistisk rättskällesyn, rättskällemässig polycentri och polyvalens samt kontextuell rättskälleproblematik knutna till olika statstyper

II. Kunskapsteori och metodik. Avsnittet vidareför frågorna i föregående avsnitt till klassiska vetenskapliga och rättsvetenskapliga förhållningssätt till kunskap och kunskapsteori, men även samtida (post)-moderna diskussioner om objektivitet, subjektivitet, intersubjektivitet och olika former av sanningsbegrepp. I detta avsnitt fördjupas bland annat genusrättsvetenskap, pluralism, socialkonstruktivism och dekonstruktion som exempel på problematiseringar av gängse rättsvetenskapliga förhållningssätt.

III. Uppsats. Studenterna skriver enskilt en avslutande uppsats som syftar till att

applicera olika kunskapsperspektiv och att analysera ett ämnesområde med hjälp av flera rättskälleuppfattningar. Uppsatsen skall form- och innehållsmässigt skrivas som en vetenskaplig artikel, med ambitionen att vara publiceringsbar i någon rättsvetenskaplig tidskrift. Uppsatsen presenteras och granskas vid en avslutande kurskonferens.

Läs mer på:

<https://www.gu.se/studera/hitta-utbildning/hitta-kursplan-och-litteraturlista?q=HRS370>

Kursansvarig är professor Håkan Gustafsson

För ytterligare information om kursen:

hakan.gustafsson@law.gu.se

AI & LAW

AI and the Law – en kurs om rätt, teknik och framtid. Vill du förstå hur artificiell intelligens påverkar juridiken och samhället? Kursen *AI and the Law* ges på engelska och riktar sig till dig som är nyfiken på samspelet mellan AI, teknik och rättsliga strukturer. Den teknologiska utvecklingen med AI i spetsen påverkar idag allt från domstolar till marknad, vård och underhållning.

Kursen tar ett tvärvetenskapligt grepp där juridik möter teknik för att förstå och hantera nya samhällsutmaningar. Appar, algoritmer och AI-system fattar i dag beslut som tidigare krävde mänsklig bedömning. Rätten har börjat förstå detta fenomen, men mycket är fortfarande oreglerat och utforskat. Här får du möjlighet att studera ett dynamiskt och högaktuellt område där nya rättsliga perspektiv behövs.

Undervisningen varvar teori och praktik, rättsfall, aktuell reglering och experimentella metoder. Kursen är case-baserad och innehåller gästföreläsningar från yrkesverksamma inom olika AI-relaterade fält.

Examination sker genom en portfolio som omfattar:

- AI LABS (1 hp)
- Grupparbete (4 hp)
- Uppsats (10 hp)

Välkommen till en framtidsinriktad kurs där juridik möter innovation!

Läs mer på:

<https://www.gu.se/studera/hitta-utbildning/hitta-kursplan-och-litteraturlista?q=HRS136>

Kursansvarig är docent Merima Bruncevic

För ytterligare information om kursen:

merima.bruncevic@law.gu.se

COMPARATIVE LEGAL HISTORY

Kursen inleds med en diskussion om den komparativa metoden, dess praktiska tillämpning i juristens vardag och dess samband med den rättshistoriska metoden. Särskilt kommer indelningen av världens rättssystem i så kallade rättsfamiljer att kritiskt granskas och diskuteras.

Vidare kommer kursen att behandla förhållandet mellan den allmänna kulturen (filosofi, litteratur, politik, ekonomi osv) och rättens utveckling. Särskilt kommer teorier av Charles de Montesquieu, Friedrich Karl von Savigny, Alan Watson och Pierre Legrand att diskuteras.

Kursens huvuddel består av en jämförelse mellan västvärldens huvudsakliga rättsfamiljer: common law, civil law och den skandinaviska rättsfamiljen. Särskilt (men inte enbart) kommer följande länders nationella rättssystem att diskuteras: Frankrike, Tyskland, England, USA och Sverige.

Analysen kommer att bland annat beröra rättskällorna, de olika aktörerna som är verksamma i rättssystemen, den juridiska metoden och de rättsinstitut som särskilt präglar ett visst rättssystem (exempelvis judicial review i USA).

Läs mer på:

<https://www.gu.se/studera/hitta-utbildning/hitta-kursplan-och-litteraturlista?q=HRS150>

Kursansvarig är docent Max Lyles

För ytterligare information om kursen:

max.lyles@law.gu.se

CONSTITUTIONAL LAW AND POLITICS: THEORY AND HISTORY

Kursen har tre övergripande mål.

För det första att erbjuda djupgående teoretiska och historiska men också jämförande kunskaper om konstitutionell rätt och politik. Kursen fokuserar särskilt på relationen mellan rätt och politik. Det handlar här om den institutionella arbetsfördelningen mellan domstolar och de politiska instanserna men också om rätt och politik i tolkningen av konstitutionella normer.

För det andra är kursen också avsedd att utrusta studenterna med en rad användbara färdigheter för att skriva en magisteruppsats i juridik och mer allmänt för att bedriva forskning inom juridik.

För det tredje, och inspirerad av Ivan Ilchs teori om att människan lär sig bäst när hen ohämmat får vara del av ett meningsfullt sammanhang, har kursen som syfte att fungera som en plats där lärare och studenter tillsammans utforskar ämnesområdet och prövar argument.

Kursen är uppdelad i två delar. Under den första delen av kursen läser vi texter och diskuterar dessa vid seminarier. Några vägledande föreläsningar kommer också att ges under denna del av kursen.

Den andra delen av kursen fokuserar på studentens eget arbete: studenterna skriver en uppsats som kommer att presenteras och diskuteras med en studentopponent och övriga studenter i slutet av kursen.

Kursansvarig är professor Leila Brännström

För ytterligare information om kursen:

leila.brannstrom@law.gu.se

Till slut...

Under detta år kommer lärare från blockets olika kurser att delta också i de andra kurserna, vilket betyder att vi kommer att erbjuda kontinuitet och progression men också kunna följa er resa genom året.

Genom det här sammanhållna året kommer du också att vara väl förberedd inför det avslutande examensarbetet.

Vi hoppas att du finner det här upplägget intresseväckande och att du tar chansen till en annorlunda bildningsresa som samtidigt fördjupar dina juridiska färdigheter och teoretiska kunskaper.

